

Slavica Lahajnar

Utrjevanje snovi - primeri

Ljubljana, 13.5.2022

SIMPTOMI: bolečine v žlički in pod DRL (VAS 5-6)
slabost, kaheksija

g. Janez, 80 let

ONKOLOŠKA DIAGNOZA:

- ▶ adenoca. želodca
- ▶ meta. jeter, mezent. bezg.
- ▶ karcinoza peritoneja

SPREMLJAJOČE BOLEZNI:

- ▶ KOPB, st. po ICV, AMI

ZDRAVILA: paracetamol

NAČRT

- ▶ titracija: MO (kapljice) 5 mg/4h in pp
- ▶ dolgo-delujoči opioid in kratko-delujoči opioid pp
- ▶ ne-opioid: metamizol kapljice
- ▶ dopolnilna zdravila: metoklopramid
laktuloza

SPREMLJANJE BOLNIKA

g. Janez, 80 let

odklanja tablete, bolečina obvladana:
ROTACIJA OPIOIDA IN POTI VNOSA

- transdermalni fentanilski obliž
- MO kapljice pp

visok ileus: bruha

PODKOŽNA INFUZIJA ZDRAVIL:

- opioid
- butilskopolamin
- haloperidol
- kortikosteroid

MO podkožno pp (fentanil podjezično)

SIMPTOMI: bolečina v prsnem košu in d. roki (VAS 7-8)
dispnea

g. Peter, 68 let

ONKOLOŠKA DIAGNOZA:

- ▶ adenoca pljuč d. zg.
- ▶ meta kosti (Th2)
- ▶ karcinoza pljuč

SPREMLJAJOČE BOLEZNI:

- ▶ AH

ZDRAVILA: tramadol s paracetamolom

NAČRT

- ▶ titracija: MO 10 mg/4h in pp
- ▶ dolgo-delujoči opioid in kratko-delujoči opioid pp
- ▶ dodatni analgetik: pregabalin
- ▶ dopolnilna zdravila: laktuloza

SPREMLJANJE BOLNIKA

g. Peter, 68 let

sunki bolečine v d. roko, VAS 8-10
vraščanje tumorja v brahialni pletež d.

- dolgo-delujoči opioid
- fentanil pod jezik do 4x/dan
- pregabalin in duloksetin
- kortikosteroid
- RT

neobvladana nevropatska bolečina

PODKOŽNA INFUZIJA ZDRAVIL:

- opioid
- ketamin
- lidokain
- kortikosteroid

fentanil pod jezik do 4x/dan

SIMPTOMI: bolečina po vsem telesu (medenica, d.kolk), VAS 6-7
zmeden, deliranten
dehidriran, ALI: kreatinin 310 mmol/l

g. Stanko, 75 let

ONKOLOŠKA DIAGNOZA:

- rak prostate, lokalno napredoval, hidronefroza obojestransko
- meta kosti

SPREMLJAJOČE BOLEZNI:

- KLI, kreatinin 150 mmol/l
- AH
- IBS

ZDRAVILA: fentanilski obliž 150 µg/h
MO 40 mg pp (> 4x/dan)

NAČRT

- ukinemo fentanilski obliž
- 50 % odmerka morfina rotiramo v hidromorfon ali oksikodon
- rešilni odmerki: fentanil (izogibamo se uporabi MO)
- peroralna hidracija (s.c.)
- haloperidol
- RT bolečih kosti

Opioidi - rotacija

- ▶ avtomatsko varnostno pravilo: **25-50% manjši** dnevi odmerek morfina
  - **50%:** rotiramo relativno velike odmerke opioida (500 mg-1g MO/dan)
opioid rotiramo zaradi hujših neželenih učinkov
hitro dvigovanje odmerkov prejšnjega opioida
starostniki, ledvična insuficienca ...
sočasna druga zdravila: sedativi ...
  - **25%:** brez zg. posebnosti - rotiramo zaradi druge poti vnosa
  - **10 – 15% (0%):** bolečina ni obvladana, kljub titraciji
(klinična presoja in izkušnje zdravnika)
- ▶ ekvivalenčni odmerek drugega opioida
- ▶ rešilni odmerki kratko-delujočega morfina po potrebi
  - **10-15%** dnevnega odmerka morfina
  - zdravljenje prebijajoče bolečine in
  - titracija do analgetičnega učinka

SIMPTOMI: neznosna bolečina v žlički, VAS 7-10

ga. Sonja, 54 let

ONKOLOŠKA DIAGNOZA:

- rak endometrija
- meta kosti

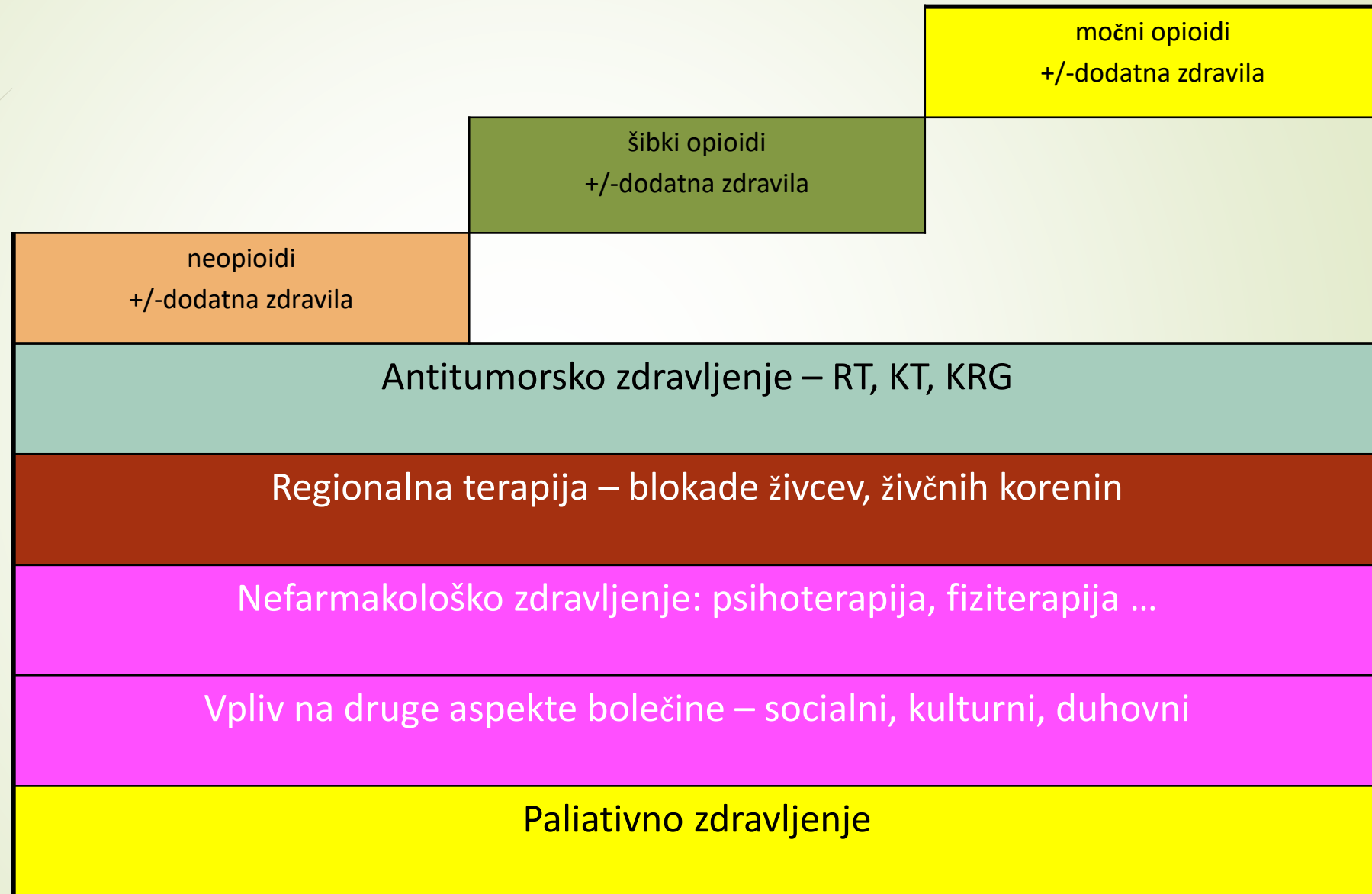
ZDRAVILA: fentanilski obliž 100 µg/h
MO 40 mg pp (8x/dan)

NAČRT

- sprejem na OI – oddelek za akutno paliativno obravnavo
- zdravljenje bolečine zadošča
- pogovor in družinski sestanek (socialna stiska)

Celostna
obravnavna
bolnika z
bolečino

SIMPTOMI: močne bolečine pri gibanju, VAS 7-9

ga. Branka, 50 let

ONKOLOŠKA DIAGNOZA:

- rak dojke
- meta kosti

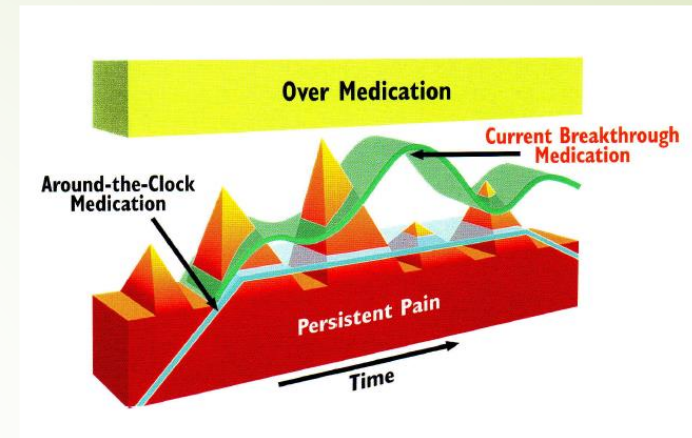
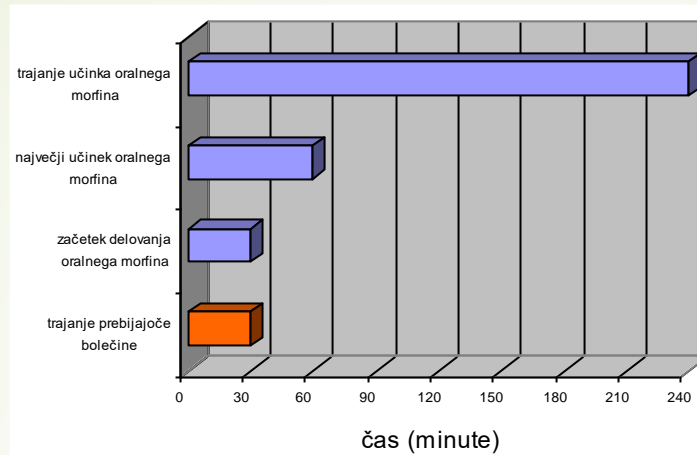
ZDRAVILA: fentanilski obliž 100 µg/h
MO 30 mg pp (4x)

NAČRT

- fentanilski obliž 100 µg/h
- MO tbl. 40 mg 20-30 min. pred gibanjem
- NSAR
- RT
- bifosfonati

Prebijajoča bolečina: rešilni odmerki opioida

- morfin

- fentanil

Hvala

